

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. F. Z.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 8, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2020, č. j. X, v řízení o námitce podjatosti soudkyně JUDr. Martiny Radkova, ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci pod sp. zn. 72 Ad 13/2020,

t a k t o :

Soudkyně JUDr. Martina Radkova **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci pod sp. zn. 72 Ad 13/2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále také jen „krajský soud“) pod sp. zn. 72 Ad 13/2020 žalobce v přípisu ze dne 6. 8. 2020 namítl podjatost soudkyně JUDr. Martiny Radkova, neboť „*pochopitelně musí být soud podjatý, neboť při mých chorobách by uznal již dávno nárok na ID!*“

[2] K uvedené námitce se vyjádřila uvedená soudkyně, již byla věc podle rozvrhu práce krajského soudu přidělena k projednání a rozhodnutí tak, že se necítí být podjatá, k účastníkům řízení nemá žádný vztah a zná je jen ze služebního styku a nejsou jí známy žádné okolnosti, které by ji z projednání a rozhodování uvedené věci vylučovaly, ani důvod, pro který by bylo možno pochybovat o její nepodjatosti.

[3] Záruka rozhodování věci nezávislým a nestranným soudcem patří mezi součásti práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a nestrannost soudce je rovněž jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát podle čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky. Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení,

jejich zástupcům). Kategorii nestrannosti je však třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný; vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci je tudíž možné jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16). Soudní řád správní proto také v § 8 odst. 5 vyžaduje, aby námitka podjatosti byla odůvodněna a aby byly uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována.

[6] V projednávané věci žalobce pouze obecně namítal, že uvedená soudkyně krajského soudu musí být podjata proto, že jinak by s ohledem na žalobcovy choroby uznala jeho nárok na invalidní důchod; nikterak však nespécifikoval, v čem konkrétně podjatost uvedené soudkyně spočívá a z čeho tento svůj závěr dovozuje. Z žalobcovy námítky tak lze pouze dovodit, že zpochybňuje postup uvedené soudkyně v řízení vedeném u krajského soudu ve věci přezkumu rozhodnutí o žalobcově žádosti o invalidní důchod.

[7] Nejvyšší správní soud však musí zdůraznit, že z výše citovaného § 8 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo i v jeho rozhodování v jiných věcech, nejsou (samy o sobě) důvodem k jeho vyloučení. Lze doplnit, že rozhodováním v předchozím řízení je podle tohoto ustanovení třeba rozumět podíl soudce na rozhodování stejné věci u nižšího stupně, nikoliv jiné soudní věci, i když se týká stejných účastníků řízení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18). O takový případ rozhodování se však v nynější věci ani nejedná.

[8] Tudíž obecné žalobcovo tvrzení o podjatosti soudkyně JUDr. Martiny Radkova pro její postup v řízení (spočívající podle žalobce v nepřiznání nároku na invalidní důchod) je okolností, jež nemůže založit důvody pro pochybnosti o její nepodjatosti. Z žalobcova

pokračování

tvrzení pak nelze dovodit konkrétní vztah uvedené soudkyně k projednávané věci či účastníkům řízení. Pouze pro doplnění tak nyní Nejvyšší správní soud uvádí, že úkolem správních soudů je zásadně přezkum zákonnosti žalobami u nich napadených správních rozhodnutí (zde rozhodnutí žalované o nepřiznání invalidního důchodu), nikoliv však samotné rozhodování o přiznání či nepřiznání určitého hmotněprávního nároku [srov. § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[9] S ohledem na výše uvedené skutečnosti tudíž dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v posuzovaném případě nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudkyně JUDr. Martina Radkova byla vyloučena z projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci pod sp. zn. 72 Ad 13/2020, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu